

**List okólny Kongregacji Kultu Bożego
o przygotowaniu i obchodzeniu Świąt Paschalnych
"Paschalis sollemnitatis"*
(16 stycznia 1988)**

IV. MSZA WIECZERZY PAŃSKIEJ WIELKIEGO CZWARTKU

44. "Mszą sprawowaną w wieczór Wielkiego Czwartku rozpoczyna Kościół Paschalne Triduum. Przypomina ową Ostatnią Wieczerzę, kiedy to Pan Jezus, tej nocy, której był wydany i umiłowany swoich na świecie aż do końca, ofiarował Bogu Ojcu pod postaciami chleba i wina swoje Ciało i swoją Krew, dał Apostołom do spożycia oraz im i ich następcom w kapłaństwie nakazał, aby je ofiarowali" **50.**

45. Cała wewnętrzna uwaga winna się kierować ku misteriom upamiętnianym zwłaszcza w tej Mszy świętej: jest to ustanowienie Eucharystii i stanu kapłańskiego oraz Pańskie przykazanie bratniej miłości; winny one zostać wyjaśnione w homilii.

46. Mszę Wieczerzy Pańskiej sprawuje się w godzinach wieczornych, w czasie bardziej sprzyjającym czynnemu uczestnictwu miejscowej wspólnoty. Mogą ją koncelebrować wszyscy prezbiterzy, choćby tego dnia koncelebrowali już Mszę Krzyżma, albo też mieli obowiązek sprawowania drugiej Mszy dla dobra wiernych **51.**

47. Z racji duszpasterskich miejscowy Ordynariusz może zezwolić na sprawowanie w godzinach wieczornych, a w razie prawdziwej konieczności w godzinach rannych, drugiej Mszy świętej w kościołach i kaplicach, lecz tylko dla tych wiernych, którzy nie mogą wziąć udziału we Mszy wieczornej. Należy jednak czuwać nad tym, aby te Msze nie były sprawowane dla pożytku prywatnych osób lub małych grup specjalnych i by nie stwarzały przeszkody dla udziału we Mszy głównej. Zgodnie z najdawniejszą tradycją Kościoła zakazuje się sprawowania wszelkich Mszy bez udziału ludu **52.**

48. Przed Mszą tabernakulum winno być zupełnie puste **53.** Hostie do Komunii wiernych powinny zostać konsekrowane podczas tej samej Ofiary **54.** Należy konsekrować tyle chleba, aby wystarczyło także do udzielenia Komunii św. w dniu następnym.

49. W celu przechowywania Najświętszego Sakramentu należy przygotować i urządzić kaplicę, tak aby sprzyjała medytacji. Jej wystrój winien być surowy i skromny, zgodnie z duchem liturgii tych dni. Należy unikać wszelkich nadużyć i usunąć je **55.** Jeśli tabernakulum znajduje się w kaplicy oddzielonej od głównej nawy, wypada w niej przygotować miejsce złożenia i adoracji Najświętszego Sakramentu.

50. Jeśli istnieje taki miejscowy zwyczaj, podczas śpiewu "Chwała na wysokości Bogu" uderza się w dzwony; po skończeniu tego śpiewu dzwony milkną aż do "Chwała na wysokości Bogu" w Wigilię Paschalną, chyba że Konferencja Biskupów lub miejscowy Ordynariusz, zależnie od okoliczności, inaczej postanowi **56.** W tym samym czasie gra na organach i na innych instrumentach jest dozwolona tylko dla podtrzymania śpiewu **57.**

51. Odbywające się zgodnie z tradycją umycie nóg wybranym mężczyznom oznacza służbę i miłość Chrystusa, który przyszedł nie po to, aby Mu służyli, ale aby służyć **58.** Wypada tę tradycję zachować i wyjaśnić właściwy jej sens.

52. Dary przeznaczone dla ubogich, zwłaszcza zebrane w czasie wielkopostnym jako owoce pokuty, można przynieść w procesji na przygotowanie darów, podczas gdy lud śpiewa "Gdzie miłość prawdziwa i dobroć" **59.**

53. Jest rzeczą stosowną, aby w czasie Komunii diakoni lub akolici albo szafarze nadzwyczajni brali ze stołu ołtarzowego Eucharystię, by potem zanieść ją chorym, którzy mają przyjąć ją w domu. W ten sposób chorzy mogą się głębiej złączyć z Kościołem sprawującym Eucharystię.

54. Po Modlitwie po Komunii formuje się procesja: na jej czele idzie usługujący z Krzyżem, następnie idą usługujący z zapalonymi świecami i z kadzidłem. Przez kościół zanoszą Najświętszy Sakrament do miejsca, gdzie będzie przechowywany. W tym czasie śpiewa się hymn "Sław języku tajemnicę" lub inną pieśń eucharystyczną **60.**

Przeniesienia i złożenia Najświętszego Sakramentu nie należy dokonywać, jeżeli w tym samym

kościół nie ma być sprawowana w Wielki Piątek liturgia ku czci Męki Pańskiej **61**.

55. Najświętszy Sakrament należy złożyć w zamkniętym tabernakulum lub w skrzynce (capsa). Należy nie wystawiać go w monstrancji. Tabernakulum lub skrzynka nie powinny mieć kształtu grobu; należy unikać samego wyrażenia "grób": kaplicy złożenia (repozycji) nie przygotowuje się dla przedstawienia Pańskiego pogrzebu, lecz w celu przechowania Chleba eucharystycznego do rozdzielania Komunii w Wielki Piątek Męki Pańskiej.

56. Należy zaprosić wiernych, aby po Mszy Wieczery Pańskiej poświęcili stosowną część nocy na adorację Najświętszego Sakramentu uroczystie przechowywanego w tym dniu w kościele. Zależnie od okoliczności podczas trwania adoracji eucharystycznej można odczytać jakąś część Ewangelii według św. Jana (rozdz. 13-17). Po północy jednak adoracja winna się odbywać bez zewnętrznej okazałości, ponieważ rozpoczął się już dzień Męki Pańskiej **62**.

57. Po Mszy świętej obnaża się ołtarz, przy którym była sprawowana. Wypada okryć krzyże znajdujące się w kościele czerwona lub fioletowa zasłona, chyba że uczyniono to już w sobotę przed 5 Niedzielą Wielkiego Postu. Nie należy zapalać lamp przed obrazami Świętych.

PRZYPISY

50 Por. Ceremoniał Biskupów, nr 297.

51 Por. Mszał Rzymski. Msza Wieczery Pańskiej.

52 Por. tamże.

53 Por. tamże, nr 1.

54 KL 55; instrukcja Eucharisticum mysterium (25 V 1967), nr 31: AAS 59(1967) 557- 558. **55** Święta Kongregacja Obrzędów, dekret Maxima redemptionis nostrae mysteria (16 XI 1955), nr 9: AAS 47(1955) 895. **56** Por. Mszał Rzymski, Msza Wieczery Pańskiej.

57 Por. Ceremoniał Biskupów, nr 300. **58** Mt 20,28.

59 Por. Ceremoniał Biskupów nr 303.

60 Por. Mszał Rzymski. Msza Wieczery Pańskiej, nr. 15-16.

61 Por. Święta Kongregacja Obrzędów, Deklaracja 15 III 1956, nr 3: AAS 48 (1956) 153; Święta Kongregacja Obrzędów, Zalecenia i wyjaśnienia dotyczące Odnowionego Obrzędu Wielkiego Tygodnia (1 II 1957) nr 14: AAS 49(1957)93.

62 Por. Mszał Rzymski. Msza Wieczery Pańskiej, nr 21; dekret Maxima redemptionis nostrae mysteria (16 XI 1955), nr. 8-10: AAS 47(1955) 845.